

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ หน่วยงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงในการดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริตและการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมาได้วิเคราะห์การปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทุจริตหรือความเสี่ยงในการทำงานที่มีลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อนภายในองค์กรเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงและสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามภารกิจงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมาที่มีภารกิจให้บริการประชาชนในการอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๑.๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาสและด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย ดังนี้

➤ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

➤ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๑.๒ การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้ หากรูปแบบหรือพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล หรือเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่มเติม หรือ การปฏิบัติงานนั้นส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ เป็นไปตามตารางผลกระทบข้างต้น กลุ่มเป้าหมายค่าจะอยู่ที่ระดับ ๓-๕ แต่หากการปฏิบัติงานนั้นส่งผลกระทบต่อกระบวนการภายในหรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ ค่าจะอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

๑.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง การทุจริต		ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
			Know Factor	Unknow Factor	Likelihood	Impact	Risk Score
๑	ความเสี่ยงการ ทุจริตที่เกี่ยวข้อง กับการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต การให้บริการ ประชาชน	๑. ไม่ให้บริการแก่ ประชาชนตามลำดับ อัน เนื่องมาจากความสัมพันธ์ ส่วนตัว หรือการให้สิทธิ พิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือ มีการติดสินบนเพื่อให้ได้ คิวเร็วขึ้น		✓	๒	๒	๔ (ต่ำ)
		๒. ให้บริการไม่เป็นไป ตามมาตรฐาน เช่น ใช้ เวลาให้บริการนานกว่าที่ กำหนดไว้		✓	๒	๒	๔ (ต่ำ)
๒	ความเสี่ยงทุจริตใน ความโปร่งใส ของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	๑. ผู้บริหารดำเนินการ ตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัด ต่อกฎระเบียบที่ เกี่ยวข้อง		✓	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		๒. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และ การมอบหมายงาน ไม่เป็น ธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่ง		✓	๑	๓	๓ (ปาน กลาง)
๓	ความเสี่ยงการ ทุจริตในความ โปร่งใสของการใช้ จ่ายงบประมาณ และการบริหาร จัดการทรัพยากร ภาครัฐ	๑. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้องหรือไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ หรือใช้ เงินไม่เกิดประโยชน์กับ ราชการ		✓	๑	๓	๓ (ปาน กลาง)

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง การทุจริต		ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
			Know Factor	Unknow Factor	Likelihood	Impact	Risk Score
		๒. นำทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัว		✓	๒	๒	๔ (ต่ำ)

๑.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง นำค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ) มาทำการประเมินควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ

ดี : สามารถจัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงานองค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังไม่สามารถจัดการได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ
แต่องค์กรสามารถยอมรับได้

อ่อน : ไม่สามารถจัดการได้หรือทำได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่ายมี
ผลกระทบถึงผู้ใช้บริการองค์กรยอมรับไม่ได้

ตารางที่ ๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๑ ไม่พบความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก สูง โดยพบความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลางและต่ำ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจึงเป็นไปในเชิงเฝ้าระวังการทุจริต ดังนี้

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการและการดำเนินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			ดี	พอใช้	อ่อน
๑	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การให้บริการประชาชน ขั้นตอนการดำเนินงาน : ๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น (ต่ำ) ๒. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ (ต่ำ)	๑. มาตรการ NO Gift Policy ๒. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน ๓ . จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน	✓		

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการและการดำเนินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			ดี	พอใช้	อ่อน
๒	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ขั้นตอนการดำเนินงาน : ๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบาย ของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (ต่ำ) ๒. การบรรจุแต่งตั้งโยกย้ายโอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมาย งาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมี การเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่ง (ปานกลาง)	๑. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการ นำหลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อ ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๒. มาตรการจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับ คุณธรรมและความโปร่งใส ๓. กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการ พิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน	✓		
๓	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใส ของการใช้จ่ายงบประมาณและการ บริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ ขั้นตอนการดำเนินงาน : ๑. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่ เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่ เกิดประโยชน์กับราชการ (ปานกลาง) ๒. นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว (ต่ำ)	๑. กำกับดูแล ให้บุคลากรปฏิบัติตาม มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต และนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตต่อ หน้าที่ได้ ๒. การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปี ๓. มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับ ซ้อนของหน่วยงาน ๔. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด – ส่งเสริม และสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่	✓		

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบล
เขาชะเมา วิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งได้กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง
และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าว ดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงและประพฤติมิชอบในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป